

ת"פ (ירושלים) 60352-03-22 - מדינת ישראל נ' עסאם עליאן,

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 60352-03-22 מדינת ישראל נ' עליאן

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ

המאשימה
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות
על ידי ב"כ

נגד
הנאשם
עסאם עליאן,
על ידי ב"כ עו"ד יעקב קמר

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 334 בצירוף סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") ובעבירה של היזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק בצירוף סעיף 29 לחוק. במסגרת הסדר הטיעון לא הייתה הסכמה בין הצדדים לעניין העונש, וכל צד נותר חופשי בטיעונו. הטיעונים לעונש נדחו לצורך קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם.
2. על פי החלק הכללי של כתב האישום המתוקן, בין הנאשם לר' (להלן: "**המתלונן**") ישנה היכרות מוקדמת, ובמועד הרלוונטי לעניינו הייתה ברשות המתלונן חנות תכשיטים בעזריה (להלן: "**החנות**").
3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 11.6.20 בשעה 17:00 או בסמוך לכך, נכנס אדם שזהותו אינה ידועה למאשימה (להלן: "**האחר**") לחנות, פנה לנ', אחיו של המתלונן, וביקש לקנות תכשיט כשהוא דורש לקבל שירות רק מהמתלונן. לבקשת האחר, הגיע המתלונן מהחלק האחורי של החנות ולחץ את ידו. באותה עת נכנסו לחנות מספר אנשים נוספים, שזהותם אינה ידועה למאשימה (להלן: "**האחרים**"), וביניהם הנאשם שאחז מוט ברזל בידיו. הנאשם והאחרים הכו את המתלונן, והנאשם הכה את המתלונן באמצעות מוט ברזל בחלקי גופו השונים. בנוסף גרם הנאשם נזק לחנות ולרכוש בה, שבר את הדלפקים ואת הוויטרינות בחנות, והשליך כיסא וחפצים במקום. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן כאבים רבים, שטפי דם והמטומות בחלקי גופו השונים.
4. במעשיו המתוארים לעיל, פצע הנאשם את המתלונן של כדין כאשר הוא נושא נשק, וכן הרס נכס

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן מיום 12.5.24 עולה, כי הנאשם בן 41, נשוי בשנית ואב לחמישה ילדים בגילאי 3 עד 20 שנה משתי מערכות נישואין, מתגורר בירושלים ובעל עסק עצמאי בתחום האלומיניום. במשפחת מוצאו זוג הורים ושנים עשר ילדים. הנאשם תיאר את הוריו ואחיו כאנשים מתפקדים, נורמטיביים ונעדרי עבר פלילי, והתייחס לאחריותו המשפחתית מתוקף היותו הבכור והבן היחיד במשפחה. כמו כן, נמסר כי הנאשם סיים 11 שנות לימוד, והפסיק את לימודיו על מנת לעבוד ולהתפרנס. בהמשך החל ללמוד את תחום האלומיניום, ובשנת 2007 פתח עסק עצמאי בתחום זה אשר פעיל עד היום.

6. הנאשם מסר לשירות המבחן, כי בהיותו בן 21 נישא לאשתו הראשונה ונולדו להם שני ילדים, ולאחר לידת בתם השנייה אשתו חלתה במחלת דם. לדבריו, במהלך שנתיים האחרונות לנישואיהם אשתו הכירה את המתלונן כאשר קנתה ממנו תכשיטים. בהמשך, אשתו הראשונה הציעה לנאשם להיכנס לשותפות עסקית עם המתלונן, והוא קיבל את הצעתה, השקיע בשותפות כספים רבים ולקח הלוואות מהקרובים לו. ברם, הנאשם תיאר התנהלות לא ישרה של המתלונן, כאשר לדבריו הוא צבר חובות גבוהים אותם לא החזיר. עוד מסר הנאשם, כי במקביל חלה התדרדרות בנישואין, ולבסוף אשתו ביקשה להתגרש, וכחודשיים לאחר הגירושין נישאה גרושתו בשנית - למתלונן. עוד מסר הנאשם, כי גם הוא נישא בשנית כחודשיים לאחר הגירושין לאשתו הנוכחית, בת 34 כיום, תושבת השטחים, ונולדו להם שלושה ילדים. ביחס לילדיו משתי מערכות הנישואים, תיאר עצמו הנאשם כאב מסור ודואג. לדברי הנאשם, לאחר הגירושין ילדיו נשאר לגור עמו וגרושתו עברה להתגורר יחד עם המתלונן. בתקופה שילדיו נהגו לבקר את אימם, הוא דאג רבות לשלומם על רקע דיווחיהם כי המתלונן נוהג להתנכל להם ולפגוע בהם רגשית. כן מסר הנאשם כי ילדיו דווחו שאימם סובלת מאלימות פיזית מצד המתלונן, ותיאר את הפגיעה הרגשית והתסכול שדיווחים אלו יצרו אצלו, בשילוב הצטברות רגשות רבים של כעס על רקע הכספים שהמתלונן חייב לו. הנאשם סיפר, כי אסר על ילדיו לפגוש את גרושתו במקום מגוריה, ועלה כי סכסוכים בנושא זה נדונו במסגרת הליכים אזרחיים. כמו כן עלה, כי לפני כ-4 שנים, מספר חודשים לאחר ביצוע העבירה, גרושתו נפטרה בעקבות מצבה הרפואי.

7. אשר למצבו הבריאותי של הנאשם - נמסר שהוא סובל מבעיות גב אורתופדיות שבגינן עבר ניתוח בגבו, אך הוא אינו מוכר כנכה מטעם ביטוח לאומי. כמו כן, עיון ברישומי הפלילי העלה כי הנאשם נשפט בשנת 2020 בגין עבירת ניסיון להסיע ברכב תושב זר השוהה שלא כדין, בשנת 2019, ובגינה נדון למאסר מותנה וקנס כספי. הנאשם הסביר עבירה זו על רקע נסיעה בה הסיע את גרושתו כאשר אישור התושבות שלה פג.

8. אשר להתייחסותו של הנאשם לעבירות - שירות המבחן התרשם, כי הנאשם התקשה לקחת

אחריות מלאה למעשיו, והסביר כי ברקע לאירוע עמדה המתיחות שנמשכה מספר שנים טרם האירוע בינו למתלונן, כאמור לעיל, אשר הובילה לצבירה של רגשות כעס וטינה כלפיו. הנאשם הציג את אירוע האלימות כמתגלגל, במהלכו פעל באופן ספונטני ולא מתוכנן מראש. כמו כן מסר, כי הגיע לבדו ושלל קשר לאחרים שנכחו במקום. הנאשם הדגיש, כי מעשיו האלימים נבעו מרגשות כעס ותסכול, והם בגדר מעידה חד פעמית, שאינה מאפיינת את דפוסי התנהגותו, שכן ככלל הוא פותר סכסוכים בשיח והבנה. שירות המבחן התרשם, כי העבירה בוצעה על רקע הצטברות תחושות כעס, לצד היעדר כלים אדפטיביים להתמודדות רגשית במצבי מצוקה ודחק. שירות המבחן העריך, שברקע לעבירה קיימות תחושות מצוקה מתמשכת, תסכול ופגיעות, אשר באו לידי ביטוי בתגובה אלימה לא מווסתת. שירות המבחן התרשם שבסיטואציות בהן הנאשם חש פגוע הוא עלול לפעול באופן אימפולסיבי ותוקפני. שירות המבחן בחן את נכונותו של הנאשם להשתלב בתהליך טיפולי, אולם הוא שלל צורך בכך.

9. שירות המבחן התייחס לגורמי הסיכוי לשיקום אצל הנאשם: הנאשם גדל בחווייתו במשפחה תומכת ועוטפת; בעל יכולות תפקודיות תקינות המגלה יציבות תעסוקתית לאורך השנים; מקיים קשר רציף ותקין עם ילדיו ואחריות במסגרת המשפחתית; שואף לאורח חיים נורמטיבי ומתפקד; וכן ניכר כי ההליך הפלילי שמתנהל נגדו, והמחירים שמשלם בשל כך, מהווים עבורו גורם מרתיע ומציב גבול. מנגד, שירות המבחן התייחס גם לגורמי הסיכון בעניינו: מדובר באדם שחווה קשיים רגשיים שונים במסגרת נישואיו הראשונים, הכוללים התמודדות עם מחלת אשתו ופגיעה בתחושת הערך העצמי; התרשמות מקושי בולט לבחון באופן מעמיק את הקשר בין מורכבות משולש היחסים שהוביל לביצוע העבירה, באופן הכולל מגע עם עולמו הפנימי והכרה בחלקיו הבעייתיים; התרשמות מנטייה למזער את אירוע העבירה ולהציג עצמו כפועל ספונטני לבדו ולא בתוך קבוצה כפי שתואר בכתב האישום, דבר אשר משקף קושי בלקיחת אחריות מלאה; נוטה להדגשת חלקים חיוביים ונורמטיביים בזהותו, תוך התקשות בבחינת דפוסיו הבעייתיים והמניעים להם; מתקשה בהתייחסות לרבדים רגשיים מורכבים; בעל דפוסים של נוקשות מחשבתית ונטייה לראיה דיכוטומית; ההתרשמות היא כי הנאשם ממוקד ביחסיו המורכבים עם המתלונן ובמחירים אותם הוא משלם עקב ההליך הפלילי המתנהל נגדו, תוך שמתקשה להביע אמפתיה למתלונן ולבחון אלטרנטיבות להתנהלותו, ובהבנה עמוקה של השלכות מעשיו.

10. משכך, שירות המבחן העריך כי רמת הסיכון הנשקפת מהנאשם לביצוע עבירות אלימות היא נמוכה, וכי אם זה יקרה, רמת החומרה של תוצאות המעשה תהיה גם היא נמוכה. לבסוף, שירות המבחן המליץ על ענישה במסגרת מאסר שירוצה עבודות שירות בהיקף מקסימלי, לצד הטלת מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן. שירות המבחן סבר כי בענישה זו יש כדי להוות גורם מרתיע ומחדד גבולות עבור הנאשם מצד אחד, אשר במקביל יישמרו את הרכיבים המתפקדים בזהותו מצד שני והוא לא ייחשף לחברה עבריינית. כמו כן, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית נוכח עמדת הנאשם וההתרשמות כי הוא מביע מוטיבציה נמוכה לכך.

ראיות לעונש

11. ב"כ המאשימה הגישה את המרשם הפלילי של הנאשם (ת/1), אשר ממנו עולה, כאמור, כי בשנת 2020 הורשע הנאשם בעבירה של ניסיון להסיע ברכב תושב זר השוהה שלא כדין, אשר בגינה נדון למאסר מותנה וקנס. כמו כן, עולה כי לנאשם הרשעה משנת 2006, במסגרתה הורשע הנאשם באותה העבירה, וגם אז נדון למאסר מותנה וקנס (הרשעה זו התיישנה בשנת 2013).

12. ב"כ הנאשם לא הגיש ראיות לעונש.

טיעוני הצדדים לעונש

13. ב"כ המאשימה טענה כי הערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירה בה הורשע הנאשם ואשר נפגעו הם שלמות הגוף והנפש, תחושת הביטחון וכבודו של המתלונן. בכל הנוגע למתחם העונש ההולם, ב"כ המאשימה התייחסה לנסיבות ביצוע העבירה ונזקיה, באמרה כי מדובר בתקיפה אלימה אשר בוצעה בד בבד כאשר המתלונן הותקף גם על ידי אחרים, תוך שימוש בנשק קר, כשהנאשם החזיק מוט ברזל ובאמצעותו תקף את המתלונן. כמו כן, למתלונן נגרמו נזקים בדמות כאבים רבים בחלקי הגוף השונים ונזק לחנות ולרכוש בה. נוסף על כך, ב"כ המאשימה הפנתה למספר פסקי דין שהיא סבורה שניתן ללמוד מהם על מדיניות הענישה הרלוונטית לענייננו, ולבסוף עתרה למתחם ענישה שנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלוות.

14. אשר לקביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם, ב"כ המאשימה ציינה כי לנאשם שתי הרשעות קודמות בעבירה של כניסה לישראל שלא כדין, שאינן ממנן העניין. כמו כן, טענה כי מתסקיר שירות המבחן עולה שאין שיקולי שיקום בעניינו של הנאשם, אשר שלל השתתפות בטיפול, ואף נטה למזער את העבירה והתקשה להביע אמפתיה למתלונן. מנגד, ב"כ המאשימה ציינה כי לבסוף הוערכה מסוכנותו של הנאשם כנמוכה, וציינה כי עומדות לזכותו הודאתו, לקיחת האחריות והחיסכון בזמן שיפוטי.

15. סופו של דבר, טענה ב"כ המאשימה שיש למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם, ולגזור עליו עונש מאסר בפועל לתקופה של שנתיים, לצד מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי למתלונן.

16. מנגד, טען ב"כ הנאשם שהנאשם לקח אחריות, הביע חרטה וסליחה, וכי עברו הפלילי אינו רלוונטי לענייננו. לדבריו, לא ניתן להתעלם מהנסיבות שברקע לעבירה, הנוגעות להתנכלויות המתלונן לילדיו ולגרושתו, והימנעותו מהשבת חובותיו לנאשם והחשד לבגידת אשתו בו עם המתלונן. כמו כן, טען ב"כ הנאשם שלאחר תיקון כתב האישום, הנזקים לגופו של המתלונן המיוחסים לנאשם מסתכמים בשטפי דם וכאבים. עוד הוסיף, שהעבירות המיוחסות לנאשם כעת הן עבירות שנדונות בבית משפט השלום, ולו ההליך היה מתנהל שם מלכתחילה, יש להניח שהתיק היה מסתיים ללא הרשעה או במאסר מותנה בלבד.

17. ב"כ הנאשם הוסיף וטען, כי מתסקיר שירות המבחן עולה שהנאשם נהג בפתיחות עם שירות המבחן, ומכאן הוא למד שהוא לקח אחריות מלאה למעשיו. אמנם, הנאשם לא הסכים להשתלב בהליך טיפולי, ברם לשיטתו, עשה זאת מסיבה מוצדקת, והיא שמדובר במקרה חד פעמי שאינו מאפיין את אישיותו. כמו כן, ציין שחלפו ארבע שנים מאז האירוע, שבמהלכם הנאשם לא חזר לבצע עבירה ואף לא נחשד בביצוע עבירה, על כן הטיפול בנסיבות אלה אינו נדרש. כמו כן, טען ב"כ הנאשם שהפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה אינה מתאימה לענייננו, ומתוארים בה אירועים חמורים יותר.

18. לדידו של ב"כ הנאשם, ניתן להסתפק במאסר על תנאי, היות שמדובר במקרה יחיד עם תוצאות קלות שאירע לפני כמה שנים. לדבריו, אין מקום אף להטלת מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, שכן הנאשם אב לחמישה ילדים, והוא המפרנס היחיד בעל עסק פעיל. עם זאת, הוסיף כי אם בית המשפט יראה לנכון להטיל עונש של מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, יש להטיל לתקופה קצרה של חודש-חודשיים, תוך צמצום שעות העבודה ל-6 שעות יומיות. עוד טען, כי אין מקום להטיל על הנאשם פיצוי לטובת המתלונן, שלא כיבד את בית המשפט בנוכחותו, אינו מחזיר את הכספים שהוא חייב, והנזקים שנגרמו לו לעומת הנזקים שהוא גרם לנאשם אינם מצדיקים הטלת פיצוי לטובתו, כך שגם מבחינה מוסרית הטלת פיצוי אינה הולמת.

19. הנאשם בדבריו לבית המשפט מסר שטעה והוא מצטער על מעשיו. לדבריו, המקרה כלל אינו מאפיין אותו, וניתן לראות זאת בכך שלא נפתחו לו תיקים לאחר אירוע זה. הנאשם הוסיף, שיש לו תפקיד משמעותי במשפחתו הגרעינית והמורחבת, וכי בני משפחתו זקוקים לו, ולכן הטלת מאסר ולו בעבודות שירות תגרום נזק למשפחתו.

20. ביום 8.4.2024 הוגשה חוות דעת הממונה על עבודות השירות, אשר מצא את הנאשם כמי שמתאים לבצע עבודות שירות.

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

21. העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם בהתאם לעקרון המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, ובמדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

22. מעשים מסוג המעשה אותו ביצע הנאשם, פוגעים בערך המוגן של שלמות הגוף ובתחושת הביטחון של הציבור. בפסיקה נקבע, כי "**השימוש באלימות כאמצעי לפתרון בעיות, הינו אמצעי כוחני והרסני, ומצווה עלינו לשרשו ולמגררו**" (רע"פ 3555/16 אילן יחיה סברי נ' מדינת ישראל (4.5.16)). החשש המוגבר לפגיעה בערכים אלה, בעת שימוש בכלי פוגעני, הוביל

את המחוקק לקבוע כפל עונש לעבירה המבוצעת כשהעבריין נושא נשק חם או קר. בנוסף, פגע הנאשם בערך מוגן נוסף והוא שמירה על קניינו של אדם.

23. בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע, כי יש לנקוט בחומרה כלפי מי שבחר בדרך של אלימות ובכוח הזרוע. בעניין זה ראו את הדברים שנאמרו בע"פ 8991/10 מכבי נ' **מדינת ישראל** (27.10.11): **"בית משפט זה קבע ושב וקבע, בפסקי דין רבים מספור, כי יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות... אף אם נניח כי המתלונן נהג שלא כשורה במהלך האירוע, אין בכך בשום אופן כדי להצדיק את התגובה האלימה והבריונית מצד המערער"**.

24. אשר לענישה הנוהגת בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות והיזק בזדון, מדובר בעבירות שבסמכות בית משפט השלום, והעונש הקבוע לצידה של עבירת הפגיעה עומד על 6 שנות מאסר, ולצד עבירת היזק בזדון העונש עומד על 3 שנות מאסר. ניתן למצוא בפסיקה קשת רחבה של עונשים בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות (לצד עבירות נוספות), הנעים בין מספר חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות ועד למספר דו סיפרתי של חודשי מאסר בפועל, והכל בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה ולנסיבותיו האישיות של הנאשם.

25. להלן אסקור פסיקה באירועים דומים:

א. ברע"פ 3682/22 **אסף גולן נ' מדינת ישראל** (02.06.22), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של פגיעה בנסיבות מחמירות ואיומים. הנאשם נסע ברכבו ומשהבחין במתלונן, שהיה קטין, קרא לו לעצור וטען בפניו כי גנב ממנו סקטבורד. לאחר מכן תפס בבגדיו, איים עליו ובעת שניסה המתלונן להתנגד הכה את המתלונן באגרופיו, בעט בו, שלף אולר והצמידו לאוזן המתלונן, שהצליח לבסוף להימלט. המתלונן נפצע ונגרמו לו נזקים. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 חודשי מאסר ועד 20 חודשי מאסר בפועל, וגזר 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 8,000 ש"ח. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

ב. ברע"פ 5675/15 **ולדימיר רדאוש נ' מדינת ישראל** (24.8.15), נדון עניינו של מי שהורשע בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות והכשלת שוטר במילוי תפקידו. במקרה זה היכה הנאשם אחר בראשו באמצעות בקבוק זכוכית וגרם לו לחתך מדמם. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם שנע בין מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המבקש 5 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי למתלונן בסך 3,500 ₪ וקנס בסך 1,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה וגזר על המבקש 8 חודשי מאסר

בפועל מאחורי סורג ובריח. בית המשפט העליון דחה את הבקשה לרשות ערעור.

ג. בת"פ (שלום ת"א) 41681-03-20 **מדינת ישראל נ' ויאצ'סלב ארחיפנקו** (23.01.24), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של ניסיון פציעה, החזקת סכין שלא כדין והיזק לרכוש במזיד. בין הנאשם למתלונן התפתח עימות בו היכה המתלונן את הנאשם, ובתגובה הגיע הנאשם תוך שהוא אוחז בגרזן וניסה לתקוף את המתלונן באמצעות הגרזן. בהמשך נכנס הנאשם לחנות הסמוכה, בבעלות המתלונן, גרם נזק לחנות באמצעות הגרזן ולבסוף זרק את ידית הגרזן לעבר המתלונן. לחנות המתלונן נגרמו נזקים. בית המשפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול שירוצה בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל, וגזר מאסר בפועל למשך 7 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, התחייבות כספית ופיצוי למתלונן בסך 2,500 ₪.

ד. בת"פ (שלום נת') 72551-07-19 **מדינת ישראל נ' ברק עמרם** (20.10.22), נדון עניינם של מי שהורשעו לאחר שמיעת הוכחות בעבירות של פציעה כשהעברייין מזוין (נאשם 1) ותקיפה סתם (נאשם 2). במסגרת קטטה רבת משתתפים הכה נאשם 1 את המתלונן בכך שהטיח בקבוק זכוכית על ראשו והכה אותו באגרופים בחזה. המתלונן נפצע ונגרמו לו נזקים. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם לנאשם 1 הנע בין מספר חודשים ל-24 חודשי מאסר בפועל, וגזר עליו מאסר בפועל למשך 4 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 4,000 ₪.

ה. בת"פ (שלום ראשל"צ) 59321-05-15 **מדינת ישראל נ' לירון לולאי** (12.07.16) נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של פציעה בנסיבות מחמירות, היזק לרכוש במזיד והחזקת סכין שלא כדין. המתלונן והנאשם עבדו יחד באותה החנות, וכאשר המתלונן סירב לבקשה של הנאשם, סתר הנאשם למתלונן בפניו, הכה אותו בראשו באגרופים, זרק לעברו כיסאות פלסטיק, רץ לעברו עם סכין יפנית ותקף אותו באמצעותה בגבו. המתלונן נפצע ונגרמו לו נזקים. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר בפועל וירוצו בעבודות שירות ועד ו-14 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח, וגזר 6 חודשי מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסך 1,500 ₪ ופיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪.

ו. בת"פ (שלום פ"ת) 3457-06-13 **מדינת ישראל נ' אלכסנדר יודייב** (25.12.13), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות של פציעה בנסיבות מחמירות, החזקת סכין שלא כדין והיזק במזיד. לאחר שביקר הנאשם בביתו של המתלונן והתבשר כי הוא ישן, הצית הנאשם את וילון חדר השינה בבית, ובעקבות כך קפץ המתלונן מחלון ביתו ורץ לתחנת המשטרה. בחזרו מהתחנה הבחין הנאשם במתלונן ורדף אחריו כשהוא אוחז בידו בסכין, ולבסוף השיגו ופצעו אותו בצווארו באמצעותה. המתלונן נפצע ונגרמו לו

נזקים. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 חודשי מאסר בפועל ל-30 חודשים, וגזר 15 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 12,000 ₪.

26. אשר לנסיבות ביצוע העבירה- יובהר, כי על אף שכתב האישום מפרט שהיו נוכחים בחנות עוד אחרים שתקפו את המתלונן, הנאשם אינו מואשם בתקיפה בצוותא, והנסיבות המחמירות מתייחסות אך ורק לתקיפה באמצעות מוט ברזל, שהוא בגדר נשק קר. שקלתי, כי נראה שלא מדובר במעשה שבוצע על רקע גחמה רגעית, אלא קדם לו תכנון מוקדם מסוים שנלמד מעצם הצטיידותו של הנאשם במוט ברזל. כמו כן, חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה הוא בלעדי, נוכח העולה מכתב האישום המתוקן לפיו הנאשם לא פעל יחד עם האחרים. עוד שקלתי, כי הנזק הצפוי להיגרם למתלונן מכך שהנאשם הכה אותו במוט ברזל הוא גדול, אם כי בפועל הנזק הפיזי שנגרם לו אינו מסכן חיים או בלתי הפיך, אך גרם לו כאבים רבים, שטפי דם והמטומות בחלקי גופו השונים. לצד זאת נגרם גם נזק לרכוש בחנותו של המתלונן, כאשר הנאשם שבר את הדלפקים והוויטרינות בחנות והשליך חפצים במקום.

27. אשר לסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה- אמנם, הנאשם פירט באריכות במסגרת תסקיר שירות המבחן אודות היכרותו עם המתלונן, שכללה לטענתו פגיעה בו הן בהקשר האישי-משפחתי והן בהקשר הכלכלי, אך לא מצאתי לשקול זאת במסגרת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, שכן מדובר בנתונים חיצוניים לכתב האישום המתוקן, מפיו של הנאשם בלבד, שלא הוכחו. על כל פנים, בכתב האישום המתוקן נכתב כי ישנה היכרות מוקדמת בין הנאשם למתלונן.

28. לאחר שבחנתי את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות במקרה שלפניי, את נסיבות ביצוע העבירות ואת מדיניות הענישה הנהוגה, הגעתי לכלל מסקנה, כי מתחם העונש ההולם את העבירה שלפניי, נע בין 6 חודשי מאסר בפועל שיכול שירוצה בעבודות שירות למאסר לתקופה של 18 חודשי מאסר בפועל.

29. עוד יצוין, כי לא מצאתי מקום לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. הנאשם לא השתלב באיזשהו תהליך טיפולי או שיקומי, ואף עולה כי הוא ככלל אדם נורמטיבי, נעדר עבר פלילי רלוונטי. כמו כן, גם לאור הערכת שירות המבחן כי רמת המסוכנות הנשקפת מהנאשם היא נמוכה, לא מצאתי לחרוג לחומרה ממתחם העונש משיקולי הגנה על שלום הציבור.

העונש המתאים

30. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה- לקולה שקלתי, כי הנאשם הודה, לקח אחריות למעשיו לאחר שכתב האישום תוקן באופן משמעותי, ולאחר שהמתלונן לא התייצב להעיד, וחסך בכך זמן שיפוטי יקר. עוד שקלתי, כי הנאשם כיום בן 41, אב לחמישה ילדים בני 3 ל-20, אשר לו חלק משמעותי בפרנסתם וכן הוא מסייע לבני משפחתו המורחבת. בהקשר זה יוזכר, כי אשתו הראשונה של הנאשם ואם שניים מילדיו נפטרה, כך שעליהם תהיה לעונש שיוטל על הנאשם

השפעה רבה במיוחד. עוד שקלתי את חלוף הזמן הרב מאז ביצוע העבירה, כארבע שנים, אשר במהלך הוסיפה ללוות את הנאשם עננת ההליך הפלילי, ואת העבודה שלא נפתחו לנאשם במהלך תקופה זו תיקים פליליים חדשים. כמו כן, אף שלנאשם עבר פלילי, זה אינו מכביד, כאשר הרשעה אחת כבר התיישנה, ובעבירות שאינן ממן העניין.

31. לחומרה שקלתי, כי שירות המבחן התרשם מכך שהנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה ולהביע אמפתיה למתלונן, אולם על רקע הנסיבות הייחודיות שתוארו בתסקיר שירות המבחן לעניין מערכת היחסים המורכבת של הנאשם עם המתלונן, לא מצאתי לתת לכך משקל רב. סופו של דבר, הנאשם הודה בביצוע העבירות ובהשלכותיהן, והבהיר כי מדובר בטעות שאינה מאפיינת את אישיותו והתנהגותו בדרך כלל. אף יצוין, כי שירות המבחן סבר שהיעדר נכונותו של הנאשם להודות בקשר עם האחרים מצביעה על היעדר לקיחת אחריות מלאה מצדו, וזאת אף שעל פי כתב האישום המתוקן, אין מחלוקת שהנאשם פעל לבדו ולא היה לו קשר לאחרים. כמו כן שקלתי כי שירות המבחן סבר, שנשקפת מהנאשם מסוכנות ברמה נמוכה להישנות עבירות דומות.

32. במכלול השיקולים, אני סבורה כי מחד גיסא, מדובר במי שהוא נעדר עבר פלילי רלוונטי, בעל ואב לילדים, אשר עובד למחייתו ובעל שאיפות נורמטיביות לעתיד. נראה, כי הנאשם ביצע את העבירות על רקע הנסיבות הייחודיות והחריגות שתוארו בתסקיר שירות המבחן, והביאוהו לפעול באופן שאינו מאפיין את התנהלותו בדרך כלל. מאידך גיסא, לא ניתן להקל ראש במעשים ובתוצאותיהם, הנאשם החליט לפתור סכסוך בדרך אלימה ביותר, גרם נזקים פיזיים לגופו של המתלונן, ובוודאי גם לנפשו, וכן זרע הרס ברכושו. כאמור, בית המשפט מצווה להילחם בתופעה של פתרון סכסוכים בכוח הזרוע, ועל כן יש לתת משקל בענישה גם לעקרונות של הרתעת היחיד והרבים.

33. לאור כל האמור לעיל, אני סבורה כי בענייננו לא ניתן להסתפק במאסר על תנאי בלבד, כפי שביקש ב"כ הנאשם. מנגד, אני סבורה שלאור הנתונים לקולה שצוינו לעיל, יש למקם את עונשו של הנאשם בחלק התחתון של מתחם העונש ההולם, כפי שעתרה לכך גם המאשימה, אך לא בתחתיתו, ולהטיל עליו עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, לצד מאסר על תנאי מרתיע ופיצוי למתלונן.

34. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים, כדלקמן:

א. 8 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, במועד ובמקום שיקבעו בחוות דעת עדכנית של הממונה על עבודות השירות, אשר תוגש בתוך 30 יום מהיום. היקף שעות עבודות השירות יהיה על פי החלטת הממונה בשים לב לדברי ב"כ הנאשם. הנאשם מוזהר כי אם לא יעמוד בתנאי השירות הוא עלול לרצות עונש זה במאסר ממש.

ב. 12 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים מהיום על כל

עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 4 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים מהיום על כל עבירת אלימות מסוג עוון או היזק בזדון.

ד. פיצוי בסך 10,000 ₪ למתלונן אשר ישולמו בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.8.24, ובכל האחד לחודש שלאחריו, לא ישולם תשלום במועדו או במלואו תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

המזכירות תשלח את העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ב' תמוז תשפ"ד, 08 יולי 2024, בנוכחות ב"כ הצדדים והנאשם.